Noviny obce Hrachovište
Hlásnik spod Plešivca
Ročník XXI. • Číslo 1 - september 2022 • Do každej domácnosti

Ďakujeme

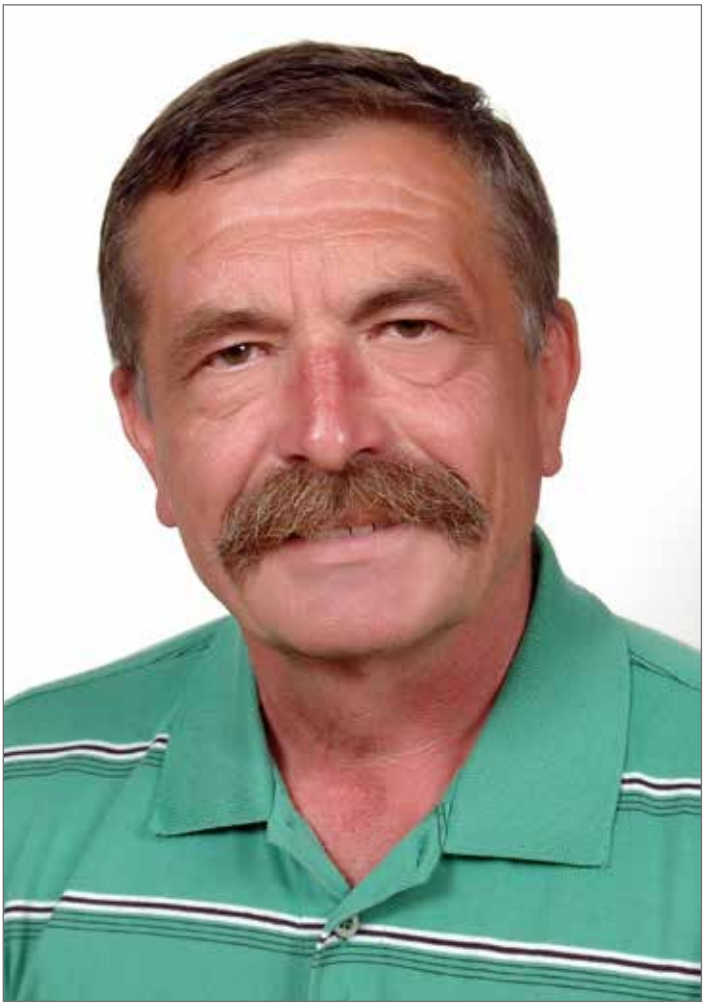

Obec Hrachovište, zastúpená starostom obce JUDr. Ivanom Kolníkom ďakuje veľmi pekne nášmu DHZ za príkladnú spoluprácu s obecným úradom, ochotu a obetavosť, ktorá sa len tak nevidí a určite sa nedá považovať za samozrejmosť. Členovia DHZ sa nie len podieľajú na realizácii obecných podujatí, ale aj sami aktívne podujatia vytvárajú. Vždy sú ochotní pomôcť obci aj občanom za čo im patrí veľký obdiv a naše ĎAKUJEME.

Ďakuje firme IPM Plast Vaďovce za financovanie hudobnej skupiny Vlčovanka, ktorá účinkovala na Majálese 2022 a tým zabezpečili bezplatný vstup všetkým návštevníkom akcie. Pán Gablech a pán Perniš – v mene obecného úradu Vám za všetkých občanov našej obce ĎAKUJEME

Ďakuje členkám našej JDS za príkladnú spoluprácu s obcou, ochotu zapájať sa do obecných akcií, za organizáciu brigád na skrášľovanie a údržbu našej obce, za milú výzdobu ktorú nám vytvárajú na jeseň pred obecným úradom. V mene našich seniorov ďakujeme predsedníčke JDS Hrachovište, pani Ľudmile Urbančíkovej za to, že udržuje našich seniorov aktívnych, vytvára im možnosť stretávania sa, možnosť zúčastniť sa na rôznych výletoch a podujatiach. Že má stále energiu a chuť sama vytvárať podujatia, výstavy, posedenia pre jubilantov, rôzne družobné stretnutia. Želáme tejto milej žienke, ako aj všetkým členkám našej JDS veľa zdravíčka a energie do ďalších aktivít.

Ďakuje našim futbalistom za úspešnú reprezentáciu obce. Vidíme, že ste krásne začali chalani a budeme držať palce.

Ďakuje každému občanovi, ktorý sa neváhal zapojiť do realizácie obecnej akcie, brigády , či inej aktivity prínosnej pre našu obec.

Ďakuje všetkým občanom za trpezlivosť s polovičnou funkčnosťou verejného osvetlenia. Momentálna situácia nám neumožňuje svietiť v štandardnom režime. Namiesto zálohovej platby 512 € mesačne za verejné osvetlenie, obec platí zálohovú platbu 1.404 € a to je len jedno odberné miesto z deviatich. ***Nasledujúce volebné obdobie bude o boji udržať obec, tzn. uplatiť pravidelné faktúry***, napr. za vývoz smeti, uskladnenie odpadov na skládke (ktoré, sa taktiež neustále zvyšujú), za energie. Zvyšujúce ceny nepostihujú len obce a mestá, postihujú aj Vašich zamestnávateľov a Vaše domácnosti. Týkajú sa nás všetkých. Často sa stretávam s názorom, že sa v našej obci nič nerobí. Posledné volebné obdobie bolo ťažké pre každého. Aj pre obce a mestá. Na dva roky sa zavrelo všetko. Museli sme obmedziť úradné hodiny obce, zrušiť všetky pripravované podujatia, všetky rozrobené projekty nám „zamrazili", svoje aktivity sme teda rozvinuli na pomoc občanom testovaním, zabezpečením rúšok, neskôr respirátorov, aspoň v rámci možností obce. Testovanie sa stretlo so sympatiami, ale aj nesympatiami. Čo je samozrejme pochopiteľné. Testovalo sa na požiadanie veľkého počtu občanov, ktorí potvrdenia o testovaní potrebovali k bežnému fungovaniu. Neskôr sme na žiadosť občanov sprostredkovali aj možnosť očkovať sa priamo v kultúrnom dome mobilnou očkovacou jednotkou. Príjmy z prenájmu kultúrneho domu a kultúrnych akcií neboli zrazu žiadne. V kultúrnom dome sme sa zrazu stretávali pravidelne, aby sme sa otestovali, nie si zatancovali. Ľudia sa takmer v rúškach a respirátoroch nespoznávali, bočili od seba, vzťahy ochladli. Namiesto karafiátov na Retropárty sme kupovali len ochranné pomôcky a dezinfekcie... ***Strach, neistota, obava...Toto nás sprevádzalo prvé dva roky funkčného obdobia.*** Čo sa napriek týmto ťažkostiam v obci podarilo zrealizovať uvádzam v článku s názvom Čo sa vykonalo v uplynulom volebnom období? Ďakujem Vám, ešte raz za trpezlivosť a pochopenie. Verím, že situáciu sa vláde podarí stabilizovať v čo najkratšom čase, aby sme mohli všetci voľnejšie dýchať.

JUDr. Ivan Kolník • Starosta

Čo sa vykonalo v uplynulom volebnom období?

Končiace volebné obdobie bolo veľmi neobvyklé, vďaka nástupu nečakanej pandémie a chaotickým opatreniam zavedeným v štáte na elimináciu súvisiacich rizík. ***Po prvý krát sa za štvorročné volebné obdobie nestihli ani osobne spoznať všetci starostovia v našom regióne*** – všetky školenia sa robili iba v online priestore, hlasovania o akútnych rozhodnutiach sa robili elektronicky, návštevy úradov sa robili iba v najnutnejších prípadoch a aj tam bol počet zúčastnených osôb prísne limitovaný. V podstate všetky dovtedy rozbehnuté aktivity súvisiace s rozvojom obcí a ich kultúrneho života boli stopnuté. Napríklad vo veci rekonštrukcie posledného kúska obecnej cestnej komunikácie v Gablovom, boli všetky administratívne prípravy, vrátane verejného obstarávania a jeho kontroly financujúcim štátnym orgánom hotové a skončené už koncom roku 2019. Dva roky nič a na jar tohto roku nám dali súhlas, aby sme vykonali asfaltovanie v hodnote 29.898,90 € za svoje s tým, že finančné prostriedky nám budú refundované – no, čakáme dodnes a možno budeme čakať ďalšie dva roky, uvidíme.

Významnejšie aktivity v priebehu štyroch rokov:

2018 december

• ***čiastočná rekonštrukcia obecného rozhlasu***

2019

• ***rekonštrukcia požiarnej zbrojnice*** *– výmena fasády, izolácia strechy, výmena garážovej brány a schodového zábradlia.* • ***zakúpenie dvojfritézy****, ako dovybavenie kuchyne v kultúrnom dome.* • ***Hrachová cesta do rozprávky***

2020

• ***výstavba 1. časti detského ihriska*** *v centre obce* • *vykonaná* ***rekonštrukcia erbov*** *pri vstupoch do obce* • ***osadenie novej informačnej vitríny*** *pred Obecným úradom* • ***rozmiestnenie dopravných zrkadiel*** *na dopravne nebezpečných križovatkách v obci*

2021

• vyhotovenie ***projektovej dokumentácie zádržnej hrádze*** v lokalite Sanôvky • dokončenie ***2. časti detského ihriska v centre obce*** a vybudovanie ***1. časti detského ihriska za obecným úradom*** • ***výroba nového snežného pluhu*** *na odhŕňanie obecných komunikácii* • ***rekonštrukcia vstupu do obecného úradu****, položenie protišmykovej dlažby* • ***doplnenie knižničného fondu*** *v miestnej knižnici* • ***výsadba okrasnej zelene*** *pred Obecným úradom* • ***montáž ďalšieho dopravného zrkadla*** • ***výmena batérii v hasičskej cisterne*** *a nakúp dvoch nových uniforiem*

2022

• *zhotovenie* ***projektu rekonštrukcie cesty*** *od mosta pod kostolom po Horný koniec v hodnote 8.700 €* • ***realizácia opravy posledného úseku cestnej komunikácie*** *v Gablovom* • ***vykonanie geodetických prác*** *a* ***zhotovenie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu kanálov*** *v centre obce, Dlhých kút a Sanôvky* • ***dovybavenie kuchyne*** *v kultúrnom dome* ***novou chladničkou*** • ***nákup*** *ďalšej* ***hasičskej uniformy a nožnicového stanu*** *pre hasičov*

Zmieňujem, len významnejšie položky, menej významných vecí bolo samozrejme omnoho viac.

Čo je vo fáze príprav?

1. Najväčšou pripravovanou akciou je rekonštrukcia veľkej plochy obecnej komunikácie – od mosta pod kostolom smerom na Horný koniec (cesta okolo detského ihriska, COOP Jednoty, okolo potoka po hornú lávku a hore smer Vidovica a vrchná cesta vedúca až k ypsilonovej križovatke) a vrchom naspäť.

V akej fáze sa nachádza tento projekt? Projekt je vypracovaný, žiadosť o dotáciu je podaná. Prebieha verejné obstarávanie na dodávateľa. Realizácia projektu závisí od toho, či obec uspeje v žiadosti o dotáciu.

2. WIFI pre teba II - Projekt WIFI pre teba II je v podstate funkčná WIFI sieť na vybraných verejných priestranstvách v obci.

V akej fáze sa nachádza tento projekt? Žiadosť o dotáciu je schválená (15.000 €). Prebieha kontrola verejného obstarávania

3. Vodozádržné opatrenia – Sanôvky

V akej fáze sa nachádza tento projekt? Čaká sa na posledné stanovisko od SPF, ktoré bude slúžiť ako príloha k Žiadosti o vydanie stavebného povolenia

4. Cyklotrasa „C" v obci Hrachovište

Žiadosť o dotáciu schválená – spôsob financovania refundáciou. Obec financovala rekonštrukciu Cyklotrasy „C" z vlastných prostriedkov (29.898,90 €) a čaká sa na refundáciu .

5. Rekonštrukcia obecnej komunikácie v časti obce Dlhých kút, Sanôvky, bočné uličky v časti obce Horný koniec. Vyskytla sa možnosť uchádzať sa o dotáciu na rekonštrukciu obecných komunikácií bez spoluúčasti obce na financovaní

V akej fáze sa nachádza tento projekt? Dalo sa vypracovať geodetické zameranie zmienených úsekov.

100 rokov od založenia dobrovoľného hasičského zboru v Hrachovišti

Pri 100 výročí založenia Dobrovoľného hasičského zboru ďakujem našim hasičom, ktorí svoj život zasväcujú nielen práci pre spoločnosť, ale mnohokrát neváhajú obetovať zdravie aj život pre šťastie a spokojnosť našich spoluobčanov. Zachraňujú to najcennejšie – životy a majetky našich ľudí.

Žiaľ, nemáme kroniku, ktorá by popisovala činnosť hasičov za celých uplynulých 100 rokov. ***Obecnú knihu – kroniku, ktorá bola v Hrachovišti vedená do konca 50-tych rokov minulého storočia si vyžiadali pracovníci vtedajšieho Okresného národného výboru v Myjave a tam sa zo zjavnej nedbalosti záhadne stratila.*** Môžem vychádzať iba z materiálov, ktoré zozbieral náš rodák Prof. PhDr. Jaroslav Straka DrSc. vo svojej publikácii vydanej pri príležitosti 600 výročia prvej písomnej zmienky o obci Hrachovište v úradných listinách s názvom ***„HRACHOVIŠTE 1392 – 1992“***. Vo svojej publikácii doslovne píše: Okrem povodní najviac ohrozoval Hrachovišťanov oheň. Už za Rakúsko – Uhorska bol zorganizovaný hasičský spolok, ale pre nedostatok financií nevykonával väčšiu činnosť. Mal však pripravené rôzne náčinie – háky, sekerky, potrebné pri hasení.

Po vzniku Československej republiky bol v roku 1921 založený Dobrovoľný hasičský zbor. Jeho prvým veliteľom bol mlynár Fiala. Potom sa v tejto funkcii striedali učitelia Taár a Komár ako aj miestni občania Tomáš Minarech, Karol Gablech, Teodor Kolník, Ján Predný. Popri svojich hasičských úlohách bola táto organizácia organizátorom kultúrneho života v obci. hrávali divadlá, organizovali tanečné zábavy a rôzne iné spoločenské akcie. Nemožno zabudnúť ani na jeho výchovnú funkciu z hľadiska prevencie požiarov, ako aj výchovy mládeže. ***Organizácia má aj v súčasnosti viac ako 40 členov, i v minulosti úspešne pracovalo aj jej ženské družstvo.*** Jeho prvou veliteľkou bola Cilka Otrubová, potom Oľga Naďová a neskôr Greta Arbetová. Predsedami Zväzu požiarnej ochrany boli Valent Riška a Jozef Kolník.

Pri príležitosti 65. výročia vzniku organizácie 19. júla 1986 boli vyznamenaní medailou „Za vernosť“ (50 rokov) traja občania: ***Mešťan Peter, Straka Peter a Černý Peter.*** Mešťan Peter (vtedy 88-ročný) bol živou históriou hrachovištského hasičského spolku. V pamäti Hrachovišťanov zostal ako hasičský trubač, člen hasičskej dychovky, ako aj organizátor kultúrneho života. Hasiči majú vlastnú požiarnu zbrojnicu, zasahujú pri všetkých živelných pohromách, pomáhajú občanom pri veľkých suchách a úspešne reprezentujú obec pri rôznych súťažiach.

Tak, to je jediný materiál z minulosti, ktorý prezentuje hasičskú činnosť v obci Hrachovište, škoda, ale buďme vďačný aspoň za to. Ako celá spoločnosť a obec, za tých 29 rokov ktoré uplynuli, sa aj naša hasičská organizácia posunula ďalej. Počet členov je približne rovnaký. V priebehu posledných desaťročí boli vo funkcii veliteľa páni Ján Kubiš a Pavol Vavák, žiaľ, už nie sú medzi nami. Dnes vy-

konáva funkciu veliteľa pán Róbert Arbet. Vo funkcii predsedu pôsobil aj pán Ján Kubiš a od roku 2005 ju vykonáva pán Pavol Václavek.

Hasiči dnes disponujú kvalitnou modernou technikou, sú pripravení pomáhať nám, občanom a často aj profesionálnym hasičom pri autonehodách, požiaroch alebo pri odstraňovaní stromov popadaných na cestné komunikácie či elektrické vedenia.

Chcem poďakovať všetkým dobrovoľným členom hasičského zboru, všetkým tým, ktorí strávili stovky, ba tisíce hodín pri preventívnych prehliadkach, cvičeniach, školeniach, brigádnických prácach, pri údržbe hasičskej techniky, pri organizovaní každoročného hasičského plesu, alebo pri plnení iných úloh. Úprimná vďaka patrí najmä za priame zásahy pri požiaroch a povodniach, keď často s vypätím všetkých síl a s nasadením vlastného života zachraňujú miliónové hodnoty. Ďakujem im za pomoc pri vlaňajšom plošnom testovaní obyvateľov, aj za stovky brigádnických hodín odpracovaných prakticky každý rok v prospech obce a nás všetkých.

JUDr. Ivan Kolník

Vážené hasičky, hasiči, milí spoluobčania

V roku 2022 sa nám podarilo splniť viac úloh ako v minulom roku. Pracujeme v novom zložení výboru DHZ. Zatiaľ sme nemali nejaké vážne požiare. Nájdu sa občania, ktorým aj keď sa povie, že je zvýšené riziko vzniku požiaru, aj tak spaľujú rôzne veci. ***Náš DHZ a členovia DHZ i DHZO odpratávali spadnuté haluzie***, konáre pod Dolinou i celý strom padnutý cez cestu. ***Boli sme vyzvaní KOS v Trenčíne k požiaru v Krajnom*** firma STEERD a raz naši členovia boli krajským operačným strediskom ***vyzvaní na oživovanie občana prístrojom AED***. Pomáhame si ako hasiči aj medzi sebou či už pri preplachovaní kanála, ale aj občanom pri likvidáciu bodavého hmyzu. V marci sme sa rozlúčili s našim priateľom, bratom hasičom Mgr. Mariánom Kriškom z Lúky nad Váhom. ***Tak ako každoročne dovezieme a postavíme máj.***

Tento rok Úz v DPO SR v NMNv usporiadal IMZ, ktorá sa konala v kultúrnom dome v Hrachovišti.

V júni sa naši rozhodcovia zúčastnili okresnej súťaže v Čachti-

ciach, potom Detskej hry Plameň v Kalnici. Boli sme nápomocní pri riadení dopravy počas procesie.

Koncom júna sa nám podarilo usporiadať Memoriál Jána Kubiša po ktorom sme si dodatočne pripomenuli 100. Výročie založenia DHZ v Hrachovišti. Pri tejto príležitosti dostali medailu za príkladnú prácu dvaja naši hasiči: Kolník P. a Rezeta Ľ.

Medaila za vernosť: ***20 rokov Róbert Straka • 20 rokov Milan Mikláš • 50 rokov Peter Kolník***

Začiatkom júla sme za obecným úradom deťom urobili penu a mohli si vyskúšať hasičskú techniku.

6. augusta 2022 sme sa zúčastnili osláv 100. Výročia založenia zemskej hasičskej jednotky v Trenčíne.

Aj náš DHZ obdržal stuhu k zástave ako pamiatku na túto udalosť.

Vážení občania, nezabúdajme, že začína vykurovacie obdobie. Je to čas zvýšeného počtu požiarov. Preto je potrebné venovať zvýšenú pozornosť najmä technickému stavu komínov a vykurovacích telies. Čakajú nás ešte úlohy, ktoré je treba splniť, ako napríklad protipožiarne kontroly, či školenia našich hasičov zaradených do DHZO. Touto cestou ďakujem hasičkám, ale aj občanom čo našu DHZ v Hrachovišti podporujú, či už materiálne, alebo i finančne. Patrí Vám všetkých veľké ďakujem. Osobitná vďaka patrí obecnému úradu, p. Kolníkovi, p. Ovšákovi, firme IPM Plast Vaďovce, p. Pavlechovi

V ten istý deň sa ***v Trenčíne konalo aj republikové valné zhromaždenie, kde bol zvolený nový prezident DPO SR p. Bc. Jozef Smolinský.*** Pri tejto príležitosti zvolenia mu náš DHZ praje veľa úspechov v začatej práci.

Na úplný záver Vám hasičkám, hasičom, všetkým občanom prajem všetko dobré, ďakujem za záslužnú prácu, ktorú robíte a držíte sa nášho kréda Bohu na slávu, blížnemu na pomoc.

Zo života seniorov ZO JDS Hrachovište

Po dvojročnej pauze spôsobenej pandémiou COVID-19, aj keď opatrne, sa život v našej organizácii pomaly rozbieha.

V apríli sa uskutočnila výročná členská schôdza na ktorej sme odsúhlasili predbežný plán činnosti.

Jednota dôchodcov v Hrachovišti od svojho vzniku nadviazala spoluprácu s Jednotou dôchodcov v Krajnom. O tom, že je to spolupráca viac než dobrá, svedčia akcie na ktorých sa spoločne zúčastňujeme. Tak to bolo už v apríli, kde sme navštívili výstavu „Záhradkár" v Trenčíne. Taktiež sme absolvovali autobusový zájazd do „Parku miniatúr" v Podolí a do Dolnej Krupej na otváranie sezóny „Rozária". Zdravie si naši členovia utužili v júli vo Vincovom Lese.

V júni, tak ako každý rok, sme zorganizovali brigádu na vyčistenie okolia Domu smútku, pomníka padlým a ev. modlitebne. Členom, ktorí sa brigády zúčastnili patrí veľké poďakovanie.

V júli sme pomohli na akcii usporiadanou obcou zabezpečením občerstvenia. Naše šikovné ženy napiekli rôzne koláčiky pre detičky i dospelých. Vo vytvorenom bufete sa v tej horúčave poriadne vyzvŕtali. Patrí im za to nesmierna vďaka.

Ani spev. skupina „Hrachovienka" nezaháľa i keď prešla zložitým obdobím. Musela sa vyrovnať s odchodom troch členov (pre vysoký vek, zdravotné problémy, úmrtie). ale príchodom nových členov sa im darí pokračovať v začatej práci a znova môžu svojimi piesňami rozdávať radosť na domácej pôde i v širšom okolí.

Popri týchto aktivitách sme sa zapojili aj do zbierania podpisov pod petíciu „Aj seniori chcú dôstojne žiť". Vyzbierali sme 125 podpisov a podporili sme Ústredie Jednoty dôchodcov v ich snahe pri vyjednávaní lepších podmienok v parlamente.

Čo na záver: Chceme veriť, že na akciách, ktoré ešte len prídu, budeme môcť konštatovať, že sme svoje úsilie a snahu nevykladali na darmo a ešte väčší počet členov využije možnosť sa na spoločných aktivitách spolupodieľať.

Radi našu členskú základňu rozšírime aj o nových členov, stačí osloviť člena JDS, alebo jednoducho prísť na hociktorú akciu usporiadanú ZO JDS.

Ľudmila Urbančíková predseda ZO JDS

Seniorská spevácka skupina „Hrachovienka“

Seniorská spevácka skupina „Hrachovienka“ vznikla pri ZO JDS v Hrahovišti v roku 2004.

Začínali sme ako 4-členná ženská skupina. Postupne sa k nám pridávali ďalší členovia zo ZO JDS Krajné. Prvými členkami boli Júlia Kolniková, Jozefína Šagátová, Anna Naďová, Ľudmila Urbančíková. Postupne sa k nám pridávali ďalší členovia Anna Vaváková, Pavol Babulic a ZO JDS Krajné, Karol Nedbálek, Štefan Horák, Anna Zmeková, Anna Ďurišová. Členom na krátku dobu bol Miroslav Kostolanský a Ján Klačik.

Bohužiaľ dvaja členovia už nie sú medzi nami.

Súčasní členovia spev. skupiny: Ľudmila Urbančíková, Júlia Kolníková, Jozefína Šagátová, Anna Naďová, Anna Ďurišová, Anna Zmeková, Karel Nedbálek, Ján Marek, na akordeóne doprevádza Ladislav Gergeľ.

Súbor vystupuje na slávnostných schôdzach oboch organizácií JDS, pri rôznych podujatiach organizovaných obcou, v Domovoch soc. služieb v širokom okolí a pod.. Pravidelne sa zúčastňujeme okresných prehliadok spev. skupín.

Hlavným cieľom našej skupiny je rozdávať dobrú náladu a radosť prostredníctvom krásnych piesní a hovoreného slova. Spevácka skupina získala už viacero Ďakovných listov. Do svojho širokého repertoáru zaraďujeme piesne vhodné na rozličné príležitosti.

Stretávame sa na skúškach v kultúrnom dome, kde si okrem spevu spríjemňujeme chvíle priateľským posedením a rozhovormi pri čaji, či kávičke.

MDD v našej obci

Pred bránami prázdnin sa nám podarilo zorganizovať príjemné popoludnie pre naše detičky. Prišlo ich pobaviť divadielko z Banskej Bystrice, čakala na nich penová párty z dielne našej DHZ, Miladkine dielničky, maľovanie na tvár a veľa ďalšej zábavy. Nám ostáva poďakovať všetkým dobrovoľníkom: Natálke Čúpovej, Miladke a Dominike Durcovej, Borisovi Urbančíkovi, Jankovi Malému, našej skvelej DHZ a aj našim šikovným členkám Jednoty dôchodcov, ktoré perfektne napiekli a postarali sa o občerstvenie všetkých zúčastnených!

Mária Korcová

HASIČI

Orechovo-tvarohová bábovka

Čo budeme potrebovať

3 ks vajcia • 1/2 šálky trstinový cukor • 180 g špaldová hladká múka T600 až T700 • 30 g špaldová hladká celozrnná múka • 60 g pomleté orechy • 1 ks bezfosfátový prášok do pečiva vínny kameň • 250 ml 33% šľahačková smotana • 1/2 vaničky tvaroh hrudkový ideálne Bánovecký • 60 g čokoláda min. 55% • 1-2 hrste sušené hrozienka ideálne bez siričitanov

Postup prípravy

1. Rúru si predhrejeme na 160 stupňov bez ventilátora.

2. Do robota si dáme 3 celé vajcia, trstinový cukor a necháme šlahať 10 min. do riadnej hustej peny. Medzitým si zmiešame múky, orechy a prášok do pečiva. Čokoládu si nožom pokrájame/nasekáme na menšie kúsky.

3. Do vyšľahaných vajec prilejeme šlahačkovú smotanu, rozmrvíme rukami tvaroh, pridáme čokoládu, hrozienka a prisypeme múku. Necháme minútku zapracovať.

4. Bábovkovú formu si vymastíme olejom a vysypeme špaldovou múkou. Masu nalejeme do formy a dáme piecť na 30 min., potom teplotu zvýšime na 180 stupňov a pečieme ešte 10-15 min. Vyberieme z rúry a necháme aspoň 15 až 30 minút postáť až potom vyklopíme. Bábovku necháme aspoň hodinu vychladnúť až potom ju krájame. Vynikajúca je s maslom.

5. Čokoládu s kokosovým olejom rozpustíme nad parou a pofŕkame ňou bábovku. Posypeme orechami.

Poznámka k receptu: Ak máte radi tvaroh, môžete ho pridať aj celý a ubrať z čokolády.

Jablkovo-tvarohový koláčik

Cesto

1/2 šálky pomleté mandle • 3/4 šálky špaldová hladká múka môžete dať pol na pol s celozrnnou alebo bezlepkovú • 50 g masla • 1 ks vajce • 1 PL pomletý trstinový cukor • 1 PL citrónová šťava • štipka soli

Jablková plnka

5 ks nastrúhané jablká • 1 ČL škorica • 2 PL vanilkový puding resp. zlatý klas

Tvarohová plnka

250 g tvaroh hrudkový ideálne Bánovecký • 1 ks vajce • 1 PL pomletý trstinový cukor resp. podľa ľubovôle

Posýpka

1/3 šálky pomleté mandle • 1/3 šálky trstinový cukor • 1 plát masla

Postup prípravy

1. Rozohrejeme si rúru na 180 stupňov bez ventilátora.

2. Suroviny na cesto si ručne spracujeme na nelepivé cesto. Ak by sa predsa lepilo, prisypte ešte trochu múky. Spracujeme na hrubšiu placku, ktorú zabalíme do fólie a dáme do chladničky odpočívať. Vždy cesto balím do placky, nie do bochníka, lepšie sa mi potom vyvaľkáva. Ušetríte si robotu.

3. Jablká si prekrojíme na tretinky, vykrojíme jadrovníky a nastrúhame aj so šupou na hrubom strúhadle. Do jabĺk vyžmýkame trošku citrónovej šťavy, pridáme škoricu a vmiešame práškový puding.

4. Tvaroh s vajíčkom a cukrom rozmixujeme v robote na krémovú hmotu.

5. Cesto vyberieme z chladničky, položíme ho na papier na pečenie, naň dáme ešte fóliu, v ktorej bolo zabalené a rozvaľkáme na priemer o kúsok väčší ako je forma. Ak by cesto prečnievalo po bokoch, fóliu odstránime. Cesto aj s papierom otočíme tak, aby bolo naspodu a papier navrchu, prenesieme ho do formy a papier odstránime. Na cesto navrstvíme jablkovú zmes a na to tvarohovú zmes.

6. V rukách si spracujeme posýpku a rozvrstvíme ju na tvarohovú zmes. Dáme piecť do rúry na cca 40 minút. Odsledujte to. Je hotový, keď začne voňať a posýpka je krásne karamelová.

7. Už len vychutnávať. Výborne ho podčiarkne kopček vanilkovej zmrzliny

Poznámka k receptu: Ak nemáte mandle, použite len múku. S mandľami je však lepší.

Príbeh obyčajného človeka z Hrachovišťa

Naša obec má vo svojej minulosti viacero osôb, ktoré vynikli vo svojom živote na Slovensku alebo majú doslova európsky či svetový význam, predovšetkým vo vedeckej oblasti. Ale v dobe, ktorú naša generácia už vôbec nepozná boli aj iní, ktorí zažili krutú dobu prvej či druhej svetovej vojny a niektorí z nich tieto vojny aj prežili. Nevieme už nič o životných príbehoch padlých vojakov z prvej svetovej vojny, ktorých mená sú na pamätníku pod kostolom, alebo tých z druhej, ktorí majú pamätnú tabuľu na našej bývalej malotriedke. Prosím Vás, občanov, ak Vaši predkovia zažili podobné pútavé životné príbehy ako je dnes uvádzaný, tak nám dodajte vhodné materiály, radi sa s nimi podelíme so všetkými spoluobčanmi – povedomie o vlastnej obci je veľmi dôležité.

Štefan Dlhý Kováč sa narodil v Hrachovišti v roku 1895. Jeho starý otec bol dedinským kováčom s bohatierskou postavou a tvárou ošľahanou od ohňa. Preto ho nazývali červený kováč a tým dal označenie rodu či prezývku „Kováčéch".

Malý Štefan už od štyroch rokov pásol husi a neskôr kravy pre bohatších sedliakov. Vždy nosil so sebou hrnček do ktorého si nadojil mlieka a tak zaháňal hlad. Celý život tvrdil, že práve mlieko mu dalo mimoriadnu silu. Rodičia ho dali do učenia za kováča, ale keď sa nedohodli s majstrom na odmene, radšej ho nechali opäť slúžiť u sedliakov. Od desiatich rokov chodil slúžiť do výžinku a bol platený ako dospelá žena. Od štrnástich už robil ako chlap a pomáhal živiť početných súrodencov. Silného mládenca si všimol miestny židovský krčmár a zobral ho za paholka. Celý deň pracoval na poli a večer pomáhal v krčme najmä ako vyhadzovač, keď sa opití hostia nevedeli spratať do kože.

Keď narukoval, vybrali ho do poddôstojníckej školy vo Viedni, kde bol vtedy jediným Slovákom. Dohovoriť sa veľmi nevedel, preto sa usilovne učil. Len raz ho kamaráti prehovorili, aby s nimi šiel do kina. V kine však unavený zaspal a potom už nikdy do kina nešiel. Z poddôstojníckeho žoldu si dokázal väčšinu odložiť a poslať rodičom. Jeho usilovnosť v škole i vojenské schopnosti si všimli aj veliaci dôstojníci a po záverečných skúškach ho vyznamenali ako najlepšieho absolventa poddôstojníckej školy. Čerstvo povýšený kaprál prišiel domov na mimoriadnu dovolenku. V dedine to bola veľká udalosť – vždy spomínal, ako trápne sa cítil, keď mu starí chlapi pri stretnutí onikali „Ako sa majú pán kaprál"? Darmo im hovoril „Ujček, však mi hovorte Štefan!", pre nich bol už vojenský pán.

Už počas štúdia na vojenskej škole chodil pravidelne strážiť cisára pána do Schonbrunnu. Veliteľ cisárovej osobnej stráže si všimol, ako dôsledne si plní vojenské povinnosti a vybral ho do elitnej cisárskej jednotky. Dlho sa tu však nezdržal. Raz uvidel oddiel chorvátskych vojakov a prekvapilo ho, že nielen spievali po chorvátsky, ale aj vojenské povely mali vo svojom rodnom jazyku. Stačilo, aby sa spýtal, prečo nie sú aj samostatné slovenské jednotky a už sa ocitol na ruskom fronte. Zaradili ho do úderných práporov (so smrtkou na čiapkach), ktoré boli určené na prelamovanie frontu. Boli to vybraní slobodní chlapci a počítalo sa, že budú mať najväčšie straty. A tak sa stávalo, že sa ich z boja vrátilo len niekoľko, ba niekedy len on sám. Oddiel doplnili a opäť vrátili na front. Po ťažkom zranení pobudol niekoľko mesiacov v talianskej nemocnici a potom ho poslali na taliansky front. Opäť do úderných práporov, ale už v hodnosti feldvébla a s najvyššími cisárskymi vyznamenaniami. Tu bol nasadený v alpských terénoch a viackrát zranený. Celkovo prežil 18 priestrelov, 3krát bol prepichnutý bodákom a črepina z delostreleckého granátu mu zostala v nohe navždy

Padol do zajatia a spolu s ďalšími kamarátmi ho odviezli loďou do Talianskeho Somálska. Konvoj lodí prepadli nemecké ponorky a väčšinu plavidiel potopili (medzi nimi najväčšiu vtedajšiu talian-

sku loď Santa Maria). Tisícky zajatcov, ale i námorníkov sa utopili. Plavili sa zo Sicílie do Lýbie a cez Suez do Somálska. Mal však šťastie a keďže sa už niečo naučil po taliansky, odviezli ho späť do Talianska. Ocitol sa v zajateckom tábore južne od Ríma. Zajatci museli tvrdo pracovať v kameňolome, čo mu však nerobilo žiadne problémy. Najviac sa trápili rôzni šľachtici a dôstojníci, ktorí neboli zvyknutí pracovať a strážcovia ich bičmi nútili do práce. Štefanovi Dlhému ich bolo ľúto. Večer plakali, ošetrovali si doráňané ruky a mnohí sa snažili spáchať samovraždu. Pomáhal im ako mohol, veď mnohí boli takí nepraktickí, že si nevedeli navliecť šnúrku do gatí. Keď však prišli do tábora zástupcovia Červeného kríža, pomery pre pánov oficierov sa zlepšili a dostávali aj plný žold. Ťažko pracovať naďalej museli, ako obyčajne, len chudobní.

Pri príležitosti akéhosi talianskeho sviatku sa konala v tábore veľká slávnosť. Jeden z talianskych strážcov bol známym zápasníkom a preto dali možnosť aj zajatcom, aby s ním zápasili. Išlo o to, ukázať talianske víťazstvo aj v tejto oblasti a zosmiešniť zajatcov. Samozrejme, nikto zo zajatcov nechcel s Talianom dobrovoľne zápasiť. Preto si zápasník vybral súpera sám a to práve Štefana Dlhého. Ten nikdy predtým ako športovec nezápasil, ale odmietanie mu nepomohlo. Talian rozhodol a on musel poslúchnuť.

Talianski strážni so svojimi rodinami na jednej strane a zajatci na druhej strane sledovali, ako zvíťazí Talian nad vyhladovaným zajatcom. Spočiatku sa Štefanovi Dlhému darilo nepustiť si zápasníka k telu. Pri jednom útoku sa to však Talianovi podarilo a za búrlivého povzbudzovania svojho obecenstva zdrapil zajatca. Zajatcovi šak zostali voľné ruky a tak tými svojimi žilnatými ručiskami Taliana pevne stisol. Potom sa stalo to, čo nikto nečakal. Taliansky zápasník sa spočiatku snažil uvoľniť z pevného zovretia, potom však stratil vedomie a Štefan Dlhý ho bezvládneho položil na podlahu.

Keď Taliana prebrali, vyhlásili za víťaza Štefana Dlhého a odovzdali mu hlavnú cenu – dve tisíc lír, čo bol vtedy veľký peniaz. Jeho radosť však netrvala veľmi dlho, pretože mu oznámili, že urazil Taliansko a na druhý deň ho zastrelia. Dali ho do cely, ktorú náhodou strážil

taliansky vojak s ktorým sa už dávnejšie spriatelili. Štefan Dlhý mu robil často tlmočníka pri jeho obchodoch so zajatými dôstojníkmi, ktorým predávaj jedlo, cigarety a víno. Podarilo sa mu prehovoriť ho, aby ušli spolu, pretože Talian mal obavy, že ho odsúdia kvôli tajným obchodom.

Ráno ich zastihlo vzdialených tridsať kilometrov od tábora, kde sa ukryli v poli. Takto sa prebíjali poľami a lesmi zo stredného Talianska až na švajčiarske hranice. Jedli to, čo sa im podarilo ukoristiť, pretože do dedín sa vstúpiť neodvážili.

Na hraniciach sledovali pohyb stráží a opatrne si vyhrabávali podchod popod natiahnutými drôtmi na ktorých boli pripevnené zvončeky. Talian pri prudšom pohybe zavadil o zvonček a kým stačili ujsť, chytila ich talianska pohraničná stráž. Súd nad utečencami bol krátky – oboch odsúdili na trest smrti. Rozsudok podpísal sám generál Graziani. Vojenská hliadka ich viedla so zviazanými rukami po ulici, keď začuli spievať českú pieseň. Oproti pochodovali československí legionári, ktorým velil dôstojník Dvořáček. Štefan Dlhý zastavil a zakričal: Nazdar bratia! Dôstojník okamžite zavelil: „Stáť!" a spýtal sa čo sa stalo. Potom prikázal talianskej hliadke, aby mu oboch zajatcov okamžite odovzdala. Hliadka sa vzpierala, ale pod hrozbou československej prevahy zajatcov prepustila.

Okamžite podpísali vstup do československých légií a prezliekli sa do legionárskych uniforiem. Kým prišli talianske vojenské orgány celú situáciu riešiť, boli už obaja legionári odvelení na front a tam ich už nikto nehľadal.

Po skončení prvej svetovej vojny prišli obaja priatelia do Československa. Prvú veľkú zástavku mal legionársky vlak v Plzni, kde Talianovi padla do oka prvá česká dievčina. Oženil sa tu a priateľovi Štefanovi písal až do začiatku 50. rokov.

Štefan Dlhý bol potom inštruktorom legionárskeho pluku na podkarpatskej Rusi, zúčastnil sa bojov o Slovensko v roku 1919, kedy bol poslednýkrát zranený a po vyliečení sa stal veliteľom pohraničnej stanice na poľských hraniciach. Vojenskej služby mal dosť a preto sa rozhodol vrátiť do rodnej dediny, kde pracoval ako roľník. Ešte v sedemdesiatich rokoch robil družstevného hájnika, strážil úrodu a dával pozor, aby počas žatvy deti pasúce kozy a husi nekúrili ohne a nezvyšovali tak nebezpečenstvo požiarov.

Ukážky z komediálneho divadelného predstavenia ***"Zbjérali zme slifki aj belički..."***, ktoré sa uskutoční ***16. októbra 2022 o 16:30 hod.*** v Kultúrnom dome v Hrachovišti.

Zaregistrovaní kandidáti pre voľby starostu obce Hrachovište 29. októbra 2022

1. Anton Černý, Ing., 62 rokov, manipulant, nezávislý kandidát

2. Vlasta Dlhá, 53 rokov, výrobná školiteľka, nezávislý kandidát

3. Ivan Kolník, JUDr., 63 rokov, starosta obce, Smer – sociálna demokracia

Zaregistrovaní kandidáti pre voľby do Obecného zastupiteľstva v Hrachovišti 29. októbra 2022

Volebný obvod číslo 1 (volí sa 7 poslancov). Kandidáti:

1. Róbert Arbet, 42 rokov, programátor, Smer – sociálna demokracia

2. Zdenko Arbet, 51 rokov, traťový robotník, Smer – sociálna demokracia

3. Anton Černý, Ing., 62 rokov, manipulant, Sloboda a solidarita

4. Peter Gablech, 60 rokov, podnikateľ, Kresťanskodemokratické hnutie

5. Dominik Kolník, 21 rokov, automechanik, Smer – sociálna demokracia

6. Jarmila Kozárová, 67 rokov, dôchodkyňa, Smer – sociálna demokracia

7. Jaroslava Naďová, 45 rokov, živnostníčka, Smer– sociálna demokracia

8. Miroslav Perniš, 60 rokov, podnikateľ, Kresťanskodemokratické hnutie

9. Anna Tomisová, 51 rokov, krajčírka, Kresťanskodemokratické hnutie

10. Pavol Václavek, 52 rokov, robotník, Smer- sociálna demokracia

Zbjérali zme slifki aj belički....

Pásmo rozprávania, poézie, veselých príbehov vtipov a pesničiek z myjavských kopaníc

Scenár: **Daniela Arbetová, Milan Pašmík**
Réžia: **Daniela Arbetová**

Účinkujú:
D. Arbetová, K. Eriksson, I. Chlebík, P. Jarábek, J. Kazda K. Godálová, *alt. V Kepschová*, B. Kincelová, M. Pašmík, E. Sélešiová a DFS ČAKANKA pod vedením A. Tobiášovej

Obec Hrachovište Vás pozýva ***16. októbra 2022 o 16:30 hod.*** do Kultúrneho domu Hrachovište na komediálne divadelné predstavenie s názvom ***"Zbjérali zme slifki aj belički..."*** vstupné 2 €

HLÁSNIK SPOD PLEŠIVCA - vydáva: Obec Hrachovište, IČO: 00 311 626 | Vychádza polročne | Adresa redakcie: Obecný úrad Hrachovište, číslo telefónu: 032 7790 302, e-mail: obecnyurad@hrachoviste.sk | Tlač a zalomenie: Tlačiareň J+K Nemšová | Za vecnú správnosť príspevkov zodpovedajú autori.

Registrácia: MK SR, pod číslom EV 5411/16 zo dňa 26. júla 2016. Poradové číslo 1/2022 | NEPREDAJNÉ | Redakcia si vyhradzuje právo príspevky skrátiť, redakčne upraviť, alebo aj nezverejniť. Je možný tlačiarenský škriatok. Neprešlo jazykovou úpravou.